

Universitätsbibliothek Paderborn

Sacrvm Misericordiæ Palativm

Variis Sacræ-Scriptvræ Locis, Atqve Septem misericordiæ operibus quasi
peristromatibus exornatum

Gazaeus, Nicolaus

Augustae Trevirorum, 1618

Quod suppicio præcedenti pœnam sit adiunctura confusio, quàm facient
pagani Christianis ob impensa hospitalitatís officia c.21.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54459](#)

PARS SECUNDA.

99

dum inquit: *Fera non expellunt feras, & ho-* 3. offic. c. 7.
mo excludit hominem? Ô mores! Ô tempora
dura! Hospitalitatem hanc vos edocebunt
Pagani.

QVOD SVPLICIO
PRÆCEDENTI, pOENAM SIT
ADIVNCTVR A CONFUSIO,
quam facient Pagani Christianis ob
impensa hospitalitatis bene-
ficia.

CAPVT XXI.

DVm antiquorum scriptorum reueluo
codices, tanti apud Paganos factâ fu-
isse hospitalitatē reperio, vt id, sumo amici-
tiae muneri adscriberent, si ab amico adue-
nā oberantē hospitio fuscipiendū recepi-
sent. Testē adhibeo Toxarim qui peregrini-
num Anacharsim Soloni adducens, dice-
bat: *Verio, maximum tibi munus adducens,* Lib. 2. de legib.
virum peregrinum egentem amicitiae: Quid
de Platone edisseram, qui non solum in-
ter cætera suæ prudentiæ præcepta ho-
spitalitatem commendat, sed etiam le-
gem hanc statuit? *Sicut è longinquō aduen-*
X 2 tantes

100 PEREGRINOS SVSCIP.

tantes hospitio excepti ad par referendum a-
stringuntur, ita hospitibus officiosiora sunt im-
pendenda beneficia, quò etiam Ioannis Hoffi-
talaris laus crescat & honos: ideoque molestia
nihil inferendum est, sed maximo sunt cum
honore fauoreque excipiendi. Quod fortas-
sis legisse potuit in libris Exodi vbi sic Do-
mino præcipiente; dicitur: *Aduenam non*
contristabis: peregrino molestus non eris. Verū
quid Pythagoras discipulos edoceat, audia-
mus. *Peregrinus iustus, non modo cive, sed*
etiam cognato, maioris faciendus est. Maximū
siquidem ornamentum est reipublicæ ho-
spitalitas, maximamque laudem promere-
tur illa Ciuitas in qua Peregrini cum fau-
ore & benevolentia excipiuntur. Nec solum
Ciuitatis honori cædit, sed & hominē cui
hæc officia fuerint commendata, summis
gloriæ, honorisque encomijs reddit illa-
strem. Hinc Cicero Oratorum Princeps,
loquens de Simone Atheniensi (cui hospi-
talitas summè fuit commendata) nobilita-
tis maximum ait esse specimen, addens,
domus suæ ianuas patentes relinquere. Sin-
gulasne nationes quæ hospitalitati fuere
deditæ recensere potero? Germanos hui
addictissimos, his verbis testatur Cornelius
Tacitus: *Hospitijs non aliagens effusus in*
dulge

Exod. 22. &
23.

Lib. 2. offic.

Lib. de morib.
German.

PARS SECUNDA. 101

dulget. Quemcumque mortalium arcere tecto
nefas habebatur. Gothi pariter domos egre *olau. magn.*
diuntur vino cibarijsque onusti ut viatori-
bus occurrant, ne fortassis alicui hospitali-
tatis beneficium impendisse non videan-
tur. Quem honorem non praestitêre Ro- *Valer. lib. 4.*
mani nobili Buzę quoniam milites Roma-
nos apud Cannas debellatos siti fameque
confectos refocillarat?

Giliam virum opulentissimum Agri-
gentinum summus honorat encomijs va-
lerius Maximus, quod viatoribus omnibus
non solum corporis necessaria tribueret *Loc. cit.*
sed & eos maxima cum benevolētia a chu-
manitate exciperet. Ægyptij, hostibus bel-
lum inferre non audebant, ne forte in in-
ternecione hospites quondam suos inter-
ficerent. Verum, quid singulas recensere
gestio historias quæ charitatis & normam
& ordinem texunt? ynica sufficere deberet
modernorum Turcarū Charitas, ad Chri-
stianorum inflammandos animos, in huius
virtutis amplexum. Philippus Lænocetius *Lib. 7. Tusc.*
refert Constantinopoli à Mahometo hu- *bijf p. 2.*
ius nominis secundo, ædificatum fuisse au-
gustissimum orbicularis figuræ templum,
viginti quinque vastissimas continens au-
las, quibus excipiuntur pauperes omnes,

X 3 nec

102 PEREGRINOS SVSCIE.

nec non peregrini ; talique ordine cuncta disponuntur, vt ab alijs segregati sint diuino
mancipati cultui, aliam partē fortiantur le-
prosi, aliā infirmi, quibus omnibus tanta cū
follicitudine ministratur, vt neq; auro, ne-
que vlli rei omnino parcatur. Nam & phar-
macopolæ, & chyrurgi publica recipiunt
stipendia vt eorū fidelē curam gerant. Ad
hoc magis probandū videri potest Theue-
tius *Cosmographus*, qui refert in ea & de

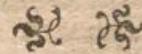
Cosmographie Constantinopolitana diebus singulis nullo
vniuers. lib. 7. negotio, gratisq; enutriri octingenta millia
c. 14. & lib. 11. pauperum ac peregrinorum à quibus nil a-
liud exigitur, nisi vt in introitu propter A-
morem Dei & salutem Mahometi charita-
tis beneficia sibi postulēt impendi. Ex qui-
bus, omnibus clare patet quanti Hospitali-
tatē fecerint pagani, qui consanguinitatis
iuri non dubitarint coæquare. Hæreticis
quandoq; Hospitalitas hæc commēdata vi-
detur, sed in hac beneficij accommodatione
hærendū non est, quia plerumq; sub ouina
pelle lupus hæret, & mortifer latet anguis
in herba. Sunt autem alij Gentiles, qui, ho-
spites dimittentes, nummum argenteum
diuidebant, cuius vnam partem sibi reser-
uabant, alteram hospiti porrigebant, quam
& *Hospitalē tesseram* appellabant, inde-

que

que siebat ut longo post tempore amicitiae
memores benevoli ad inuicem inuenirentur. Sed quid de Cydonis Corinthij hospit
talitate eloquar? de quo propter singularē
quō hospites prosequebatur fauorem vul
gō dicebatur, tritumque erat in Ciuitate
prouerbium: *Semper aliquis in Cydonis do
mo.* Verum, videamus quibus supplicijs af
ficiebantur qui hospitalitatem minus ex
ercebant. Ælianus scribit Paganis quibus
dam leges suisle inditas, quibus inhumani
qui peregrinū tecto repulerant graui sum
ma multabantur. Alij lege fancierāt, ut qui
Peregrinum repulisset Magistratus subia
ceret arbitrio, summamq; quandam peccu
niæ daret Peregrino, tum vt ei satisfaceret,
tum vt Iouem placaret, cuius iram sua in
humanitate promeruerat. Iouem enim
Hospitalem Deum appellabant, ideoque
ante fores horum stabat Iouis hospitis ara,
vt cum Peregrinum intuerentur, memo
res Dei sui qui succinctus ad instar viato
ris erat, charitatis indigenti beneficia
impenderent. Utinam! utinam Christiani
ob oculos sibi Domini saluatoris
proficiscientis in Emmaus imaginē propo
nerent, mouerentur vt reor (ni faxea cor
da gererent) & ad humanitatis officia

præbenda inclinarentur. Sed proh, dolor! non solum non peregrinos recipiunt, sed eos plerumque verbis molestant & iniurijs afficiunt. Meminerint hij qui talia peragunt, illius p̄ne quā militem vnum affecit Philippus Macedo. Intelligens namque vnum ex suis, pratum quoddam postulasse à viro rustico, qui eum è naufragio venientem benigne receperat in casam, vel tugurium; fronti (nec dubium est quin ferocandenti) inscribi iussit : *Hospes ingratu.* Illud enim Græcis communissimum volarat edictum : *Hospitem nunquam iniuria afficies, etiam occasionem nactus.* En quomodo paganis chara fuerit hospitalitas, ideoque in extremo Iudicij magni die, cum Dominus illud improperabit: *Hospes eram & non collegistis me*, insurgent in Christianos qui

Peregrinos opprērunt, & humilitatis loco, iniuria afficerunt.

QVOD